

RAPORT Z MONITORINGU
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY WIĘCBORK
NA LATA 2014 – 2021

DANE ZA 2021 ROK

Więcbork, czerwiec 2022 rok

I. WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021 została przyjęta Uchwałą Nr XXXVII/327/2013 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 20 grudnia 2013 roku. Strategia zawiera sześć celów strategicznych:

C.1 - Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

C.2 -Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

C.3 - Rozwój zintegrowanego wsparcia osób starszych

C.4 - Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

C.5 - Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

C.6 -Aktywizacja podmiotów lokalnych działających w obszarze pomocy społecznej i budowa kapitału społecznego.

Raport zawiera informację na temat postępu, jaki osiągnięto w 2021 roku w zakresie realizacji priorytetów Strategii. Jest dokumentem, który stanowi, w razie konieczności, podstawę do jej zmiany, tak by stała się bardziej racjonalna i wychodziła naprzeciw potrzebom mieszkańców gminy.

II. METODOLOGIA PRZEPROWADZENIA MONITORINGU STRATEGII

Raport z monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021 został opracowany w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Więcborku. Realizacja poszczególnych celów Strategii została określona w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania.

MGOPS w Więcborku niezbędne informacje do napisania raportu uzyskał z danych własnych oraz innych instytucji zaangażowanych w działania mające na celu poprawę warunków jakości życia mieszkańców.

III. OCENA STOPNIA WDRAŻANIA ZAPISÓW STRATEGICZNYCH

Ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w Gminie Więcbork w 2021 roku prezentują zamieszczone poniżej zestawienia tabelaryczne.

CEL STRATEGICZNY 1
Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL OPERACYJNY 1.1
Aktywizacja osób bezrobotnych

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
1.1.1	Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez świadczenie usług i organizację instrumentów rynku pracy Formy aktywizacji: 1. szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.	1. liczba osób, które ukończyły szkolenie	10
			liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od jego ukończenia	7
			2. liczba osób, które ukończyły prace interwencyjne	57
			liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w pracach interwencyjnych	57
			3. roboty publiczne	65
			liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w robotach publicznych	65
			4. staże	25
			liczba osób, które ukończyły staż	25
liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w stażu				
5. stypendia dla kontynuujących naukę	5. liczba osób, które skorzystały ze stypendiów	0		
6. prace społecznie użyteczne	6. liczba osób, które podjęły prace społecznie użyteczne	29		
7. zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania	7. liczba osób, które skorzystały ze zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania	70		
8. przygotowanie zawodowe dorosłych	8. liczba osób, które ukończyły przygotowanie zawodowe dorosłych	0		

	9. studia podyplomowe		liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w przygotowaniu zawodowym dorosłych	0
	10. refundacja opieki nad dzieckiem		9. liczba osób, które skorzystały z dof. studiów podyplomowych liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w studiach podyplomowych	x 1
			10. liczba osób, które skorzystały z refundacji kosztów opieki nad dzieckiem	1
1.1.2	Zwiększenie zdolności i motywacji osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy do podjęcia zatrudnienia (poradnictwo zawodowe, Kluby Pracy)	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.	liczba osób uczestniczących w Klubach Pracy liczba osób, które skorzystały z poradnictwa zawodowego	0 309
1.1.3	Wsparcie przedsiębiorczości	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.	liczba osób, które otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej liczba miejsc pracy, które utworzone zostały w ramach wyposażenia/ doposażenia miejsc pracy	16 18
1.1.4	Ograniczenie skutków bezrobocia	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.	liczba osób uprawnionych do zasiłku według stanu na koniec roku	71
1.1.5	Opracowanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	pozyskane środki finansowe liczba realizowanych projektów liczba osób uczestniczących w działaniach projektowych efektywność zatrudnienia-podstawowe formy aktywizujące pozyskane środki finansowe liczba realizowanych projektów liczba osób uczestniczących w działaniach projektowych odsetek osób, które	5 684 853,18* 8* 759* 91,7%* 0** x x x

			uzyskały zatrudnienie	
1.1.6	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób bezrobotnych objętych pracą socjalną	135
			liczba osób objętych kontraktami socjalnymi	5
			odsetek osób, którym udało się zdobyć zatrudnienie	10,45% (14 osób)
1.1.7	Zmniejszenie skutków bezrobocia poprzez pomoc udzieloną przez MGOPS w Więcborku	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia	135 rodzin (365 osób w tych rodzinach)

* Dane dotyczą działań aktywizacyjnych podjętych na rzecz wszystkich osób bezrobotnych bez względu na miejsce zamieszkania

**Zaplanowany do realizacji wniosek partnerski pn. „PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA TERENIE GMINY WIĘCBORK”, będący odpowiedzią na ogłoszony konkurs Nr RPKP.09.02.01-IŻ.00-04-251/19 w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 po wyrażeniu zgody przez IŻ przesunięto w terminie realizacji o 12 miesięcy, tj. od 01.04.2022r. do 28.02.2023r.

CEL OPREACYJNY 1.2 Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
1.2.1	Utworzenie na terenie gminy Więcbork Noclegowni dla bezdomnych – okres realizacji do końca 2019 roku	Gmina Więcbork Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba miejsc liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia	brak 0
1.2.2	Zapewnienie osobom bezdomnym miejsca w noclegowniach i schroniskach	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy placówek	2
1.2.3	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością, w tym indywidualny program z wychodzenia bezdomności	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób, którym udzielono wsparcia odsetek osób, które wyszły z bezdomności liczba osób zagrożonych bezdomnością, które nie doświadczyły tego problemu na skutek udzielonego wsparcia	7 2 nie było takich osób

1.2.4	Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych	Gmina Więcbork	liczba nowych mieszkań socjalnych	0
			liczba rodzin, które otrzymały mieszkanie socjalne	0

CEL STRATEGICZNY 2

Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

CEL OPERACYJNY 2.1

Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie i minimalizowanie skutków jej występowania

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
2.1.1	Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy dostępu do wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku – - Punkt Interwencji Kryzysowej	liczba specjalistów	2
			liczba osób korzystających ze wsparcia	76
			odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne odsetek osób, które na skutek uzyskanego wsparcia lepiej funkcjonują w środowisku	z uwagi na specyfikę wsparcia (anonimowość) nie można uzyskać danych
		Placówki oświatowe	liczba specjalistów	23*
			liczba osób korzystających ze wsparcia	86
			odsetek osób, które na skutek uzyskanego wsparcia lepiej funkcjonują w środowisku	19%
2.1.2	Kierowanie sprawców przemocy do programów korekcyjno – edukacyjnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	liczba programów	1
			liczba uczestników, którzy ukończyli program	4 osoby, w tym 2 osoby z gminy Więcbork
			odsetek osób, u których można zaobserwować ustanie lub znaczne ograniczenie stosowania przemocy	jak wynika z przeprowadzonego przez PCPR monitoringu u osób, które ukończyły w

				2028r. program kor.- eduk. Nie zaobserwowano ponownego stosowania przemocy
2.1.3	Utworzenie i prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba utworzonych grup liczba uczestników odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne	W ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zorganizowano spotkania terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy 10 100%
2.1.4	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku	liczba Niebieskich Kart liczba zakończonych procedur na skutek ustania przemocy	35 12
2.1.5	Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	działania oraz efekty wynikające z programu	opisane pod tabelą**
2.1.6	Wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych w celu ograniczenia zjawiska przemocy	Placówki oświatowe	liczba programów liczba uczestników programów	15 1.207
2.1.7	Skierowanie osób doświadczających przemocy do ośrodka zapewniającego pobyt	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób skierowanych odsetek osób, które podjęły skuteczne działania i przerwały krąg przemocy	5 (matka + czwórka dzieci) 100%
2.1.8	Utworzenie i prowadzenie grupy terapeutycznej dla sprawców przemocy	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku	liczba grup liczba uczestników liczba osób, które ukończyły terapię	1 Trening pracy nad złością 7 6

			odsetek osób, u których można zaobserwować ustanie lub znaczne ograniczenie stosowania przemocy	54,17%
2.1.9	Opracowanie informatora na temat dostępności i form pomocy dla osób stosujących przemoc jak i jej doświadczających – okres realizacji do końca 2014 roku	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	ilość wydanych informatorów i miejsc do których trafiły	250 *** informator „Stop przemocy domowej” wydany w 2014r. miejsca do których trafił; siedziba MGOPS, Poradnia Leczenia Uzależnień, Punkt Interwencji Kryzysowej

* logopedia, rewalidacja, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, indywidualne i grupowe rozmowy z pedagogiem, wnioski i opinie do sądu, zajęcia sportowe, zajęcia wspomagające-specjalistyczne, procedury NK.

**** Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2017 – 2022** został przyjęty uchwałą nr XXV/184/2016 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 23 listopada 2016r. Głównym jego celem jest *przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.*

Jako cele szczegółowe określono:

1. Koordynację działań lokalnych podmiotów.
2. Wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.
4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.
5. Podniesienie kompetencji służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami i partnerami Programu są w szczególności:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
3. Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
5. Posterunek Policji w Więcborku,
6. „Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie” w Więcborku,
7. NZOZ PROVITA Sp. z o. o. w Więcborku, Poradnia Leczenia Uzależnień,
8. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
9. Szkoły podstawowe, średnie, branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
11. Prokuratura oraz przedstawiciele inni niż w/w podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
12. Urząd Miejski w Więcborku,
13. Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku – placówka wsparcia dziennego,
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,

15. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotyka praktycznie wszystkie warstwy społeczeństwa niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Przemoc w rodzinie to nie tylko przemoc fizyczna, psychiczna czy seksualna, ale także **zaniedbanie**. Zaniedbanie to niezaspokojenie potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Jest to często spotykana forma przemocy wobec dzieci, ludzi starszych oraz osób niepełnosprawnych. Zaniedbania występują w różnych obszarach życia, np. nieprawidłowe żywienie, brak dbałości o higienę osobistą, izolacja, brak kontroli i pozbawienie opieki przez dłuższy czas, zaniedbanie stanu zdrowia, czy też brak kontroli i zainteresowania w obowiązku szkolnym.

Utrudnieniem w realizacji zadań jest brak współpracy rodzin w zakresie przezwyciężenia kryzysu, a także problem uzależnienia od alkoholu, który dotyka 60% ogółu rodzin, w których w 2021r. została wszczęta procedura Niebieskiej Karty (dalej: NK). Z uwagi na powyższe nie wszystkie spodziewane efekty zostały zrealizowane.

1. Zakładano zwiększenie dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W 2021 roku tut. ośrodek realizował zadanie RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach powyższego przedsięwzięcia przeprowadzono spotkania terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy i dla sprawców przemocy, w których udział wzięło 20 osób (10 osób doświadczających przemocy, 10 sprawców przemocy). Dzieciom uczęszczającym do Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” oraz ich rodzicom zapewniono indywidualne konsultacje psychologiczne, których celem było złagodzenie negatywnych skutków wywołanych sytuacją pandemiczną w kraju a także wprowadzonym zdalnym nauczaniem w szkołach. Z konsultacji psychologa skorzystało 14 dzieci uczęszczających do świetlicy oraz trójka rodziców. Osoby, które z różnych przyczyn znalazły się w sytuacji kryzysowej mogły skorzystać ze wsparcia specjalistów w PIK, PLU, a także z pomocy pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w tut. ośrodku. Na stronie internetowej tut. ośrodka corocznie aktualizowane są wykazy: specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w województwie kujawsko – pomorskim oraz rejestr placówek tymczasowego schronienia.

2. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobie radzenia sobie z tym problemem.

Cel ten został zrealizowany dzięki interdyscyplinarnej pracy członków grup roboczych. Dużym wsparciem i pomocą w działaniach grupy roboczej okazali się specjaliści świadczący wsparcie w Punkcie Interwencji Kryzysowej, a także terapeuci i lekarz psychiatra zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku. Dzięki szerokiemu oddziaływaniu osoby doświadczające przemocy zauważały, że nie muszą same borykać się z problemem, że nie są winne zaistniałej sytuacji, uzyskały informację co mogą zrobić, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i pozostałym członkom rodziny. Dało to im siłę i motywację do podjęcia konkretnych działań mających na celu zatrzymanie przemocy. Nie bez znaczenia były tutaj działania

podejmowane w tym zakresie przez placówki oświatowe działające na terenie naszej gminy. Na godzinach wychowawczych pedagogzy niejednokrotnie podejmowali tematy związane z przemocą, agresją- wskazywali jak sobie z tym radzić oraz gdzie szukać pomocy. Utrwaleniem oraz wzbogaceniem wiedzy uzyskanej na lekcjach wychowawczych były działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy, narkomanii. Z uwagi na pandemię działania podejmowane w placówkach oświatowych w 2021 r. zostały ograniczone. Wojewoda Kujawsko – Pomorski chcąc ujedlinić pracę Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych na terenie województwa wprowadził szereg zaleceń, które zostały omówione i wprowadzone do dalszego stosowania przez Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku i Grupy Robocze.

3. Zakładano zmniejszenie o 20% liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są kilkakrotnie.

W 2019 roku członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 45 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 8 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (17,78% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2019 roku). Niepokojące jest to, że w niektórych rodzinach założono więcej niż 2 NK A.

W 2020 r. członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 45 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 6 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (13,33% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2020 r.). Niepokojące jest to, że w trzech rodzinach założono więcej niż 2 NK A.

W 2021 r. członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 43 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 4 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (9,30% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2021 r.).

Analizując powyższe dane widoczny jest spadek liczby rodzin, w których doszło do ponownego założenia Niebieskiej Karty.

4. Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Członkowie Grup Roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach instytucji, z których się wywodzą brali udział w szkoleniach, na których podnosili swoje umiejętności z zakresu świadczenia wsparcia i pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie, borykających się z problemem alkoholowym oraz nie posiadających wystarczających kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Nie bez znaczenia są tu spotkania członków Grup Roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego, na których uczestnicy wymieniają się wiedzą i doświadczeniem. Dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zostało zorganizowane 6 godzinne szkolenie „Bici biją? Czy możliwe jest przerwanie międzypokoleniowego przekazywania zachowań przemocowych? – wzięły w nim udział 23 osoby. Szkolenie zostało przeprowadzone w ramach realizowanego zadania RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ- Program Osłony „Wspieranie JST w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. 25 członków grup roboczych i ZI wzięło udział w szkoleniu „Tablet, Internet, telefon... czy uzależnienia behawioralne naprawdę są mniej poważne i łatwiejsze do leczenia niż uzależnienia od alkoholu, czy narkotyków?” 6 członków grup roboczych wzięło udział w szkoleniu „Kontakt i praca z osobą stosującą przemoc w obszarze interwencji i pomocy psychologicznej – oddziaływania, motywowanie, formy pomocy adresowane do sprawców przemocy w bliskich związkach”.

5. Zakładano, że 40% ogólnej liczby osób dotkniętych przemocą podejmie uczestnictwo w grupach wsparcia.

W 2021 roku nie zostały utworzone grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, i tym samym powyższy wskaźnik nie został zrealizowany.

6. Zakładano, że 20% sprawców przemocy weźmie udział w programach edukacyjno – korekcyjnych.

W 2021 r. z ramienia ZI jak i ośrodka pomocy społecznej zostali wskazani kandydaci do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym (11 osób). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku poinformowało, że ostatecznie do udziału w programie zgłosiły się cztery osoby. Cały program ukończyła tylko jedna osoba. Na stronie internetowej tut. ośrodka jest umieszczony wykaz powiatów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne, który jest corocznie aktualizowany.

7. Zakładano, że 10% z ogólnej liczby rodzin dotkniętych przemocą zaobserwuje się zatrzymanie przemocy

W 2021 r. w 43 rodzinach była prowadzona procedura Niebieskiej Karty, w 12 rodzinach zakończono jej prowadzenie na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, co stanowi 27,91% ogólnej liczby rodzin dotkniętych przemocą.

PROGRAM OSŁONOWY „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”

W 2021 roku MGOPS w Więcborku realizował zadanie RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach projektu:

1. Opracowano diagnozę profilaktyczną

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku zlecił opracowanie diagnozy profilaktycznej na terenie miasta i gminy Więcbork firmie zewnętrznej tj. Ośrodkowi Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa z Krakowa. Z uwagi na okres pandemii badania ankietowe odbyły się w formie elektronicznej. Zależało nam do dodarcia do jak największej grupy naszych mieszkańców oraz na porównaniu uzyskanych wyników z terenu gminy Więcbork z wynikami z terenu województwa kujawsko–pomorskiego i kraju. Ankieterzy skontaktowali się z mieszkańcami naszej gminy, uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych i ich rodzicami, a także ze sprzedawcami napojów alkoholowych. Linki do formularza ankiety zostały umieszczone na stronie tut. ośrodka, Urzędu Miejskiego w Więcborku, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów- Zarząd Rejonowy w Więcborku, a także na Facebook-u niektórych organizacji i stowarzyszeń. Koordynator odpowiedzialny za realizację zadania skontaktował się z Dyrektorami poszczególnych szkół działających na terenie gminy Więcbork z prośbą o pomoc w rozpropagowaniu ankiety skierowanej do uczniów, jak i ich rodziców. Firma wywiązała się z realizacji zadania - Diagnoza Profilaktyczna na terenie miasta i gminy Więcbork została opracowana. Dokument, o którym mowa wyżej został umieszczony na stronie internetowej MGOPS w Więcborku, a jego treść omówiono na spotkaniu Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku, a w najbliższym czasie będzie jednym z tematów poruszanych na spotkaniu plenarnym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku.

2. Przeprowadzono szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Jednym z elementów składowych zadania było przeprowadzenie 6-cio godzinnego szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w Więcborku pt. „Bici biją? Czy możliwe jest przerwanie międzypokoleniowego przekazywania zachowań przemocowych?”. Prowadząca szkolenie w bardzo ciekawy i dostępny sposób przekazała treści szkoleniowe niejednokrotnie poparte przypadkami, z którymi zetknęła się w dotychczasowej karierze zawodowej psychologa. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się, że wieloletnie badania pokazały, że nie wszyscy ludzie którzy doznali traumy są uzależnieni, ale wszyscy uzależnieni doświadczyli traumy i poza bezpiecznego przywiązania, czyli jako dzieci nie mieli możliwości czuć się bezpiecznie. Bardzo często substancja lub czynność zastępują obiekt bezpiecznego przywiązania, którym kiedyś powinna być matka, ojciec lub inny „dobry dorosły” i stają się stałym towarzyszem, wybawicielem i schronieniem. Dlatego tak ważne jest zajęcie się sferą emocjonalną, jej pominięcie nierzadko skutkuje powracaniem do zażywania, bo zatrzyma się jedynie objaw picia, a źródło nadal nie zostanie nazwane i uleczone. Prowadząca szkolenie omówiła co to są zaburzenia osobowości, wskazała stałe/powtarzalne symptomy wybranych zaburzeń osobowości tj. schizotypowej, Borderline, unikającej, kompulsywno – obsesyjnej, narcystycznej oraz antyspołecznej. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się w jaki sposób nadużycia lub zaniedbania w dzieciństwie przyczyniają się do powstania zaburzeń osobowości w późniejszym życiu. W trakcie szkolenia psycholog zwróciła uwagę na zjawisko gaslightingu, które cechuje się tym, że sprawca zaprzecza rzeczywistości ofiary i powoduje, że zaczyna ona wątpić w swoją poczytalność i w efekcie czuje się odpowiedzialna za to, co ją spotyka z rąk toksycznego partnera. Jest to jedna z najokrutniejszych i najbardziej niebezpiecznych form z uwagi na fakt, że działa niezawodnie, a jej skutki to długotrwała, a niekiedy nieodwracalna dewastacja zdrowia psychicznego ofiary, pozbawienie jej jakiegokolwiek instynktu samozachowawczego i stopniowe poddanie się kontroli sprawcy. Prowadząca szkolenie pokazała uczestnikom, dlaczego kobieta decyduje się na pozostanie ze swoim toksycznym partnerem. Niejednokrotnie „ofiarami” powyższych zachowań przemocowych stają się dzieci. Musimy mieć świadomość, że dawanie kolejnych szans przemocowcom, a nie ich dzieciom sprawia, że z każdym miesiącem pozbawiamy te dzieci dobrej przyszłości i możliwości „stania się tym, kim mogłyby być”. Przemocowiec się nie zmienia, a potencjał dziecka się wypala i zastępują go coraz bardziej destruktywne mechanizmy zachowania. Dlatego w czasie szkolenia zwrócono uwagę na to w jaki sposób pomagać dzieciom- ofiarom przemocy, żeby zminimalizować prawdopodobieństwo tego, że w przyszłości staną się sprawcami przemocy tzw. pozytywna interwencja. Najnowsze badania wykazały, że poradzenie sobie z deficytami spowodowanymi przez traumatyczne dzieciństwo nie zależy tylko od czynników genetycznych, ale również od czynników socjologicznych i psychologicznych. Dla zrekompensowania deficytów traumy relacyjnej niezbędna jest bezpieczna relacja choćby z jedną osobą. Ważne jest aby taka osoba traktowała dziecko z szacunkiem, uważnością i troską. Jest to proces, który w okresie dojrzewania może uwewnętrznić takie uczucia, których dziecko nie dostało wcześniej od rodziców i zacznie być dla siebie, widzieć i cenić siebie. Dzieci, które otrzymały wsparcie nie dają się wciągnąć w domowe konflikty, starają się pozostać obserwatorami. Bardzo często szukają alternatywnych źródeł komfortu, poczucia

przynależności poza rodziną- może to być szkoła, wspólnota wyznaniowa lub wolontariat. Psycholog pokazała nam, że złe doświadczenia mogą być rozpatrywane w kontekście mocnych stron (doświadczenia korekcyjne można traktować w kategoriach wzrostu posttraumatycznego). Dzieci, które musiały szybciej dorosnąć często lepiej wykorzystują to, co mają do dyspozycji w danej chwili, szybciej planują w jaki sposób mogą poprawić obecną sytuację. Żyjąc z rodzicem uzależnionym, przemocowym szybko musiały ocenić, czy mama/tata są w dobrym humorze. Stąd umiejętność wyczuwania zmiany atmosfery w sytuacjach społecznych. Osoby, które pamiętają, z czym się zmagają jako dziecko, bardzo często angażują się w różnego rodzaju przedsięwzięcia, po to, aby nikt inny nie musiał przeżywać tego czego same doświadczyły. Niejednokrotnie są bardzo kreatywne, potrafią się skoncentrować na danym projekcie, dążyć do samodoskonalenia. W szkoleniu udział wzięły 23 osoby, każda z nich otrzymała certyfikat i materiały szkoleniowe. Treści przekazane na szkoleniu wzbogaciły wiedzę uczestników, pozwoliły na jej usystematyzowanie, a także dały siłę oraz wzmocniły motywację do dalszej pracy na rzecz drugiego człowieka.

3. Zorganizowano spotkania terapeutyczne dla osób doznających przemocy i dla sprawców przemocy

Praca z osobami doznającymi przemocy, jak i sprawcami przemocy jest długotrwała i wielopłaszczyznowa. Zależało nam na wzmocnieniu oddziaływań terapeutycznych i dlatego zdecydowaliśmy się na zorganizowanie dla tej grupy odbiorców spotkań ze specjalistą. W spotkaniach terapeutycznych udział wzięło 10 osób doświadczających przemocy i 10 osób stosujących przemoc w rodzinie. Niektóre z nich w spotkaniach uczestniczyły raz, a inne kilkakrotnie. 9 osób (4 osoby doznające przemocy, 5 osób stosujących przemoc) zdecydowało się na terapię. 3 uczestników odbyło wizytę u lekarza psychiatry. Sytuacja zdrowotna jaką reprezentowali wymagała tego typu konsultacji, wszystkie te osoby zostały objęte leczeniem z efektem poprawy sytuacji domowej (konstruktywna zmiana zachowań). 10 osób biorących udział w spotkaniach po raz pierwszy w życiu miało kontakt z terapeutą.

Uczestnicy borykali się z ogromnym wstydem i poczuciem porażki. Spotkania z terapeutą pozwoliły im na przełamanie go choć w niewielkim stopniu. Na tyle jednak, aby mówili o sobie, swoich uczuciach, potrzebach, trudnościach. Pokazało im to, że mówienie o trudnych przeżyciach może w efekcie przynieść korzystne zmiany w postaci pomocy z zewnątrz (instytucje) czy poczucia ulgi, zmniejszenia wstydu. Osoby te zobaczyły, że da się odbudować swój wizerunek, że można przestać krzyczeć i być mimo to słyszalnym, nierzadko lepiej. Uczestnicy spotkań poznali możliwości zmiany swoich zachowań, dowiedzieli się, że jest to możliwe przy ich udziale i pracy nad sobą z udziałem i przy wsparciu odpowiednich specjalistów, których mają niejednokrotnie w zasięgu a o czym albo nie wiedzieli albo trudno było im się przełamać, aby z takiej pomocy skorzystać. Niejednokrotnie swego rodzaju odkryciem dla uczestników było dowiedzenie się jak ich zachowanie wpływa na cały system rodzinny a w szczególności na dzieci i to nie tylko te nieletnie pozostające w domu przy rodzicach ale również na te dorosłe już, samodzielne, które są poza domem. Istotne było też poznanie swoich praw jak również tego jak są one łamane w stosunku do pozostałych członków rodzin uczestników spotkań. Pokazane zostały mechanizmy przemocy oraz możliwości zmiany swoich zachowań.

Spotkania pozwoliły uczestnikom na złagodzenie psychologicznych skutków przemocy nierzadko rozpoznanie swoich własnych zasobów pozwalających na wsparcie pozainstytucjonalne a nade wszystko na to, że istnieje możliwość osiągania celów bez ranienia przy tym drugiej osoby a odpowiedzialność za swoje zachowania i funkcjonowanie rodzin spoczywa na ich samych.

U 9 osób doznających przemocy zaobserwowano oznaki przekonania, że podjęcie działań może przynieść zmianę na lepsze, 8 z nich dobrze radziło sobie ze wskazaniem i nazywaniem zachowań przemocowych, których doświadczają. Wszystkie 10 osób doświadczyło w czasie spotkań zmiany postrzegania siebie chociażby dzięki poznaniu swoich możliwości czy też praw.

4. Przeprowadzono indywidualne konsultacje psychologiczne dla dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” oraz ich rodziców wzbogacone o zajęcia oparte o zasady pedagogiki cyrku

Sytuacja pandemiczna i zdalne nauczanie odcisnęło swoje piętno na najmłodszej części społeczeństwa. Nastąpił zanik więzi rówieśniczych, powstało silne poczucie pustki, osamotnienia, a także nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości zarówno przez dzieci, jak i ich rodziców. Zaproponowane przez nas indywidualne wsparcie psychologiczne miało na celu złagodzenie powyższych odczuć. Z konsultacji psychologa skorzystało 14 dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku oraz 3 rodziców. Dzieci wymagały wielorakiego wsparcia psychologicznego, zarówno rozmowy terapeutycznej, jak i zajęć rozwijających poszczególne kompetencje poznawcze, społeczne lub i emocjonalne. Zajęcia psychologiczne koncentrowały się wokół szerokiego spektrum tematycznego.

Rodzicom zależało na objęciu w pierwszej kolejności zajęciami psychologicznymi ich dzieci. Z uwagi na ograniczony zakres godzinowy nierzadko rodzicom udzielane były krótkie konsultacje poza projektem. W głównej mierze szukali oni wsparcia w rozwijaniu własnych kompetencji rodzicielskich i wychowawczych. Dzieci chętnie i z zaangażowaniem korzystały z proponowanych zajęć i konsultacji.

Wsparcie psychologa urozmaicone zostało o zajęcia z pedagogii cyrku. Wychowawcy placówki przeprowadzili rozgrzewkę podczas której wykorzystano chustę animacyjną, tunel, zamykanie w bańce. Następnie instruktorka uczyła dzieci podstaw żonglowania (chusteczkami, piłeczkami, maczugami), chodzenia na mini szrudłach, kręcenia talerzami, sztuczek z diabelskimi kijami, trików diablo. Poznając, ćwicząc i doskonaląc umiejętności cyrkowe, uczestnicy rozwijali wyobraźnię, ćwiczyli poczucie równowagi i rytmu, rozwijali refleks oraz wytrwałość w dążeniu do celu. Zajęcia poprawiły ich sprawność ruchową, koordynację ruchowo – wzrokową, gibkość oraz zwinność. Dzieci poprzez zabawę kształtowały relacje w grupie, rozwijały umiejętność pracy zespołowej. Ćwiczenia zakończyły się występami przed koleżankami i kolegami, co wpłynęło na doskonalenie umiejętności występu przed publicznością, radzenia sobie z blokadami emocjonalnymi i treścią. W trakcie ćwiczeń uczestnicy posilili się słodkim poczęstunkiem i jak na cyrk przystało pyszną, kolorową watą. W zajęciach z pedagogii cyrku udział wzięło 15 dzieci.

*** Na stronie internetowej MGOPS w Więcborku znajduje się:

1. wykaz specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
2. wykaz organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w Województwie Kujawsko – Pomorskim
3. rejestr jednostek Specjalistycznego Poradnictwa w Województwie Kujawsko – Pomorskim
4. rejestr placówek tymczasowego schronienia
5. baza teleadresowa osób nadzorujących lub koordynujących działania służb z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
6. wykaz powiatów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne
7. wykaz Zespołów Interdyscyplinarnych.

CEL OPERACYJNY 2.2

Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie skutków ich występowania

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
2.2.1	Wdrażanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku – GKRPA	działania i efekty wynikające z programu	opisane pod tabelą*
2.2.2	Dofinansowanie i wsparcie Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku	Gmina Więcbork Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	kwota dofinansowania liczba pracowników liczba uczestników przypadająca na jednego pracownika odsetek uczestników u których nastąpiła znaczna poprawa funkcjonowania	415.133,31 5 (4 etaty) 18 (narastająco) 50%
2.2.3	Prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku	liczba grup liczba uczestników grup odsetek uczestników, którzy uznali uczestnictwo w grupie za użyteczne	3 21 80,95%
2.2.4	Prowadzenie terapii osób uzależnionych	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku	liczba osób uczestniczących w terapii liczba osób, które ukończyły terapię	68 12
2.2.5	Praca socjalna na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym w tym w oparciu o kontrakt socjalny	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób objętych pracą socjalną liczba zawartych kontraktów socjalnych odsetek osób, u których	62 2 33,87%

			observed się znacznie lepsze funkcjonowanie	(21 osób)
2.2.6	Tworzenie i prowadzenie grup samopomocowych	Stowarzyszenia Kluby abstynenta	liczba grup	1**
			liczba uczestników grup	7
			odsetek osób, które uznały udział w grupie za pomocny	90%

*** Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021** został przyjęty Uchwałą NR XXVI/173/20 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 25 listopada 2020 roku.

Nadrzędnym celem Programu *jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi i funkcjonowaniu jak i również ograniczenie używania środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.*

Założone cele w głównej mierze miały zostać osiągnięte poprzez szeroko rozumianą profilaktykę.

W ramach Programu zostały dofinansowane działania **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** związane z realizacją ponadpodstawowych programów. Pozwoliło to na zwiększenie ilości godzin pracy poradni o 282 godziny. W ramach dofinansowania prowadzono terapię indywidualną, porady terapeutyczne. Terapią indywidualną objęto osoby z problemem uzależnienia, doświadczające przemocy oraz stosujące przemoc a także ich rodziny. Praca ta opierała się o poszukiwania przyczyn zaistniałego stanu rzeczy (wgląd), zmianę sposobu myślenia, interpretacji rzeczywistości, postaw, nawyków i sztywnych przekonań po to, aby człowiek mógł odzyskać poczucie sprawowania kontroli nad swoim życiem, poszerzać zakres wolności osobistej w dokonywanych wyborach. U większości osób przynajmniej kilka założeń zostało osiągniętych lub zainicjowanych do dalszej pracy.

W 2021 roku w ramach przekazanych środków:

- **13 osób uczestniczyło w WARSZTACIE WSPOMAGANIE ROZWOJU DUCHOWEGO PACJENTA W PROCESIE TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU**, który odbywał się od 07.05.2021r. do 09.07.2021r. Celem warsztatu było wspomaganie rozwoju duchowego pozwalającego na świadome przeżywanie rzeczywistości, zainicjowanie zdolności do poznania i zrozumienia samego siebie.
- **7 osób uczestniczyło w TRENINGU PRACY NAD ZŁOŚCIĄ**, który odbywał się od 23.07.2021 r. do 13.08.2021 r. Celem treningu było nabywanie umiejętności rozpoznawania złości i radzenia sobie z nią w sposób konstruktywny.
- **8 osób uczestniczyło w WARSZTACIE TRENING INTERPERSONALNY**, który odbywał się od 20.08.2021r. do 01.10.2021r. Celem warsztatu było uczenie się i rozwijanie postrzegania i rozumienia innych oraz siebie w kontaktach interpersonalnych, poprawa komunikacji międzyludzkiej.

- **7 osób uczestniczyło w WARSZTACIE JA- KOBIEȚA**, który odbywał się od 15.10.2021r. do 26.11.2021r. Celem zajęć była zmiana widzenia siebie, wzmocnienie poczucia własnej wartości, określenie zasobów zewnętrznych i wewnętrznych, poznanie siebie, rozwinięcie swojej duchowości i kobiecości. W warsztacie grupą docelową były pacjentki, które jako rozpoznane współistniejące mają choroby psychiczne, takie jak np. schizofrenia czy choroba afektywna dwubiegunowa.
- ważnym elementem funkcjonowania Poradni jest **praca lekarza psychiatry**. Dofinansowanie pozwoliło na dodatkową pracę w wymiarze 18 godzin, co przyczyniło się do bardziej efektywnego wsparcia pacjentów.
- w ciągu roku odbyło się **12 godzin konsultacji z asystentami rodziny**, które dotyczyły pracy na rzecz rodzin z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.

W roku 2021 w **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** zatrudnieni byli: psycholog posiadający jednocześnie certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, lekarz psychiatra, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, który posiada także wykształcenie pedagogiczne ze specjalizacją resocjalizacji oraz profilaktyki społecznej.

W 2021 r. wpłynęła **1 oferta na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii**. Została ona pozytywnie rozpatrzona. Panująca pandemia i związane z nią obostrzenia spowodowały, że realizacja zadania profilaktycznego stała się niemożliwa.

Ofertę opiniował zespół powołany przez Dyrektora MGOPS w Więcborku zarządzeniem nr DO.021.10.2021 z dnia 12 lutego 2021 roku.

W profilaktyce szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków istotne znaczenie mają nie tylko zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również **KAMPANIE SPOŁECZNE** zaadresowane do ściśle określonych grup i środowisk społecznych. Celem kampanii jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. W 2021 r. realizowano trzy kampanie społeczne „**ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚL**”, „**Dopalacze- powiedz stop!**”, „**depresJa**”. Materiały zostały przekazane do placówek oświatowych, świetlicy środowiskowej i były wykorzystywane przez wychowawców i pedagogów na lekcjach wychowawczych. Mając na względzie bardziej efektywne udzielania wsparcia na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie zaprenumerowano na rok 2022 czasopismo „**Niebieska Linia**”.

Gmina Więcbork finansuje także zadanie **Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia” Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**. Mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, konsultacji i porad psychologicznych.

Problem związany z używaniem narkotyków i dopalaczy zaczyna dotyczyć także naszą społeczność lokalną. Do GKRPA w Więcborku wpłynęły wnioski o podjęcie działań wobec **2 osób**, w których widniały informacje, że powyższe osoby borykają się zarówno z problemem nadużywania alkoholu, jak i też zażywają środki odurzające. Specjaliści zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku prowadzili terapię z **8 osobami**

dorosłymi uzależnionymi od innych substancji psychoaktywnych. Terapeuci w 2021 roku pracowali z **jednym dzieckiem** w wieku 15-17 lat uzależnionym od narkotyków i dopalaczy a także z **dwójką jego rodziców**. Specjaliści wykonali około **20 porad telefonicznych** na rzecz rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków, dopalaczy informując ich gdzie mogą udać się o wsparcie, co mogą zrobić aby pomóc swoim dzieciom.

**** Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa w Więcborku** w 2021 roku realizowało przedsięwzięcia zarówno dla swoich członków, jak i dla społeczności lokalnej Gminy Więcbork. Należały do nich:

1. zlot dla rodzin abstyntenckich z powiatu sępoleńskiego, udział w nim wzięło 33 osób,
2. wyjazd na Ogólnopolski Zlot Trzeźwości, w którym udział wzięło 18 osób,
3. Mistrzostwa Miasta i Gminy Więcbork w Bule, w których udział wzięło 20 osób.

CEL STRATEGICZNY 3

Rozwój zintegrowanego wsparcia osób starszych

CEL OPERACYJNY 3.1

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
3.1.1	Minimalizowanie potencjalnych przyczyn wykluczenia społecznego osób starszych poprzez zaspakajanie ich potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenie pracy socjalnej)	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób korzystających z pomocy finansowej, rzeczowej	427
			liczba osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej	269
			odsetek osób, u których widać znacznie lepsze funkcjonowanie	22,95% (98 osób)
3.1.2	Funkcjonowanie Klubu Seniora	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób uczestniczących w Klubie Seniora	59*
			odsetek osób, które uważają, że podjęte działania w znacznym stopniu poprawiły ich sytuację	100%
3.1.3	Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze, zaspakajanie ich potrzeb kulturalno – społecznych	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku	liczba imprez kulturalnych	53
			liczba przedsięwzięć podjętych na rzecz osób starszych	36
			liczba osób starszych biorących udział w imprezach przedsięwzięciach	Podejmowane działania mają charakter otwarty, nie są prowadzone statystyki obrazujące ile osób starszych bierze udział w

				poszczególnym działaniu
		Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku	liczba imprez kulturalnych	17
			liczba przedsięwzięć podjętych na rzecz osób starszych	4
			liczba osób starszych biorących udział w imprezach przedsięwzięciach	325
		Organizacje pozarządowe	liczba imprez kulturalnych	10**
			liczba przedsięwzięć podjętych na rzecz osób starszych	14**
			liczba osób starszych biorących udział w imprezach przedsięwzięciach	792**
3.1.4	Inicjowanie działań na rzecz osób starszych przy Świetlicach Wiejskich	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku przy współdziałanie sołtysów, kół gospodyń wiejskich	liczba spotkań/ imprez	25
			liczba osób starszych biorących udział w przedsięwzięciach	10
		Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku przy współdziałanie sołtysów, kół gospodyń wiejskich	liczba spotkań/ imprez	0
			liczba osób starszych biorących udział w przedsięwzięciach	0
3.1.5	Koordinowanie i promowanie działań na rzecz osób starszych Uniwersytet Trzeciego Wieku	Urząd Miejski – Koordynator Uniwersytetu Trzeciego Wieku	liczba spotkań	4
			liczba uczestników	35
			odsetek osób zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach	100%

*Z oferty Klubu w 2021r. skorzystało łącznie **59 osób**, objętych jednocześnie pracą socjalną. Klub został utworzony, ze środków ministerialnego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, edycja 2018, moduł I „Utworzenie i/lub wyposażenie Klubu „Senior+”. W

wyniku udziału w programie gmina Więcbork jest zobowiązana do utrzymania trwałości działań w Klubie w niezmienionej formie do 01.01.2022r. (tj. 3 lata od dnia następującego po dniu zakończenia realizacji zadania w ramach modułu I Programu). W okresie od 01.03 2019r. do 28.02.2021r. realizowany był projekt pn. „**Centrum Aktywności Seniora**”, dofinansowany z Funduszy Europejskich. Projekt wdrażany jest przez Fundację Gospodarczą PRO EUROPA w Toruniu w partnerstwie z Gminą Więcbork/Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy społecznej w Więcborku. Projekt przewidywał rozwój oferty Klubu Senior+ o 10 miejsc, dla 15 osób niesamodzielnych wraz z otoczeniem.

****W 2021 roku Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Więcborku** był organizatorem następujących przedsięwzięć na rzecz osób starszych: Wieczór Świętojański w Sypniewie, jednodniowy wyjazd do Władysławowa, wyjazd do Ustki, „Pożegnanie lata” w Luchowie „U EWY”, wyjazd na musical do Opery Nova pt. „Bulwar Zachodzącego Słońca”, XXVI Wieczór Seniora w MGOK w Więcborku, zabawa andrzejkowa w Restauracji „Pomorzanka”, spotkanie opłatkowe dla członków OR PZERI w Więcborku. Łączna liczba osób starszych biorących udział w przedsięwzięciach to 639 osób.

Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku w 2021 roku ze względu na pandemię nie organizowało imprez kulturalnych dla osób starszych. Realizowano trzy projekty zaspokajający potrzeby społeczne pn. „Nordic walking po Krajinie 2021”, „Smaki i uroki Krajny”, Klub „Senior+” w przedsięwzięciach udział wzięły 53 osoby starsze z gminy Więcbork.

Stowarzyszenie Przyjaciół Wspierania Osób Niepełnosprawnych Suchorączek zorganizowało trzy przedsięwzięcia tj. „Majówka”; „Dzień Dziecka”, „Spotkania z Okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego”, w których udział wzięło 40 osób starszych.

Stowarzyszenie Kierunek Więcbork zorganizowało dwa przedsięwzięcia, w których wzięło udział 60 osób starszych.

CEL OPERACYJNY 3.2 Poprawa jakości życia osób starszych

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
3.2.1	Promowanie wspieranie i rozwój wolontariatu jako formy integracji społecznej osób starszych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba wolontariuszy	21
			liczba osób starszych wspieranych przez wolontariuszy	59
			odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	100%
			liczba seniorów będących wolontariuszami	0
		Organizacje	liczba wolontariuszy	35

		pozarządowe	liczba osób starszych wspieranych przez wolontariuszy	333
			odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	100%
			liczba seniorów będących wolontariuszami	20

CEL OPERACYJNY 3.3
Rozwój opieki nad osobami starszymi w miejscu zamieszkania

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
3.3.1	Rozwój usług społecznych w miejscu zamieszkania na rzecz osób starszych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku*	liczba opiekunek	15*
			liczba osób objętych wsparciem	67*
			średnia liczba godzin świadczonej pomocy w jednym środowisku	1,5 godziny
			odsetek osób, które uznaje świadczoną pomoc za wystarczającą	92,54% (62 osoby)
		Ochrona zdrowia	liczba pielęgniarek środowiskowo – rodzinnych	4
			liczba osób objętych wsparciem	10.100**
			odsetek osób, które uznaje świadczoną pomoc za wystarczającą	X
3.3.2	Funkcjonowanie mieszkań chronionych	Gmina Więcbork Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba mieszkań	0
			liczba osób korzystających ze wsparcia	1 osoba została skierowana do Mieszkania Chronionego usytuowanego przy DPS w Kamieniu Kr.
			liczba osób, które na skutek umieszczenia w mieszkaniu chronionym nie zostały skierowane do Domu Pomocy Społecznej	x

3.3.3	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	Gmina Więcbork Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba nowo zatrudnionych opiekunek (etaty) liczba nowych środowisk objętych wsparciem	0 20 (porównanie 2020/2021)
3.3.4	Podjęcie działań na rzecz powstania lokalnych form opieki całodobowej	Gmina Więcbork Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba nowo powstałych form liczba miejsc liczba osób korzystających z pomocy	brak x x
3.3.5	Adaptacja budynku w celu utworzenia mieszkań chronionych – czas realizacji do 31.12.2018r.	Gmina Więcbork przy współpracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba nowych mieszkań chronionych liczba osób zamieszkałych w mieszkaniach chronionych	brak x

* Dodatkowo na terenie gminy Więcbork, w związku z realizowanym przez Kujawsko – Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w partnerstwie z Województwem Kujawsko-Pomorskim- Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu, projektem pn. **„POGODNA JESIEŃ ŻYCIA NA KUJAWACH I POMORZU – PROJEKT ROZWOJU POMOCY ŚRODOWISKOWEJ DLA SENIORÓW”** współfinansowanym z Funduszy Europejskich, **5 osób niesamodzielnych** objętych było nadal bezpłatną „opieką dzienną” świadczoną przez 1 osobę zatrudnioną z terenu gminy Więcbork. Projekt realizowany był do końca 2021r., łączny czas trwania przedsięwzięcia to 48 miesięcy. W 2021 roku na terenie Gminy Więcbork realizowany był program, pn. **„ASTSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI”** . Główny realizator Programu Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej pozytywnie zareklamowało ofertę konkursową Stowarzyszenia „Dorośli- Dzieciom” z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim. Program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Usługi asystenta wpisywały się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych. Usługami w okresie od I-XII.2021 objęto ogółem 28 osób z gminy Więcbork z niepełnosprawnościami (w tym 3 dzieci) Do realizacji usług zaangażowano 11 asystentów na podstawie umów cywilno – prawnych.

Gmina Więcbork w 2021 roku przystąpiła do realizacji ministerialnego Programu **„WSPIRAJ SENIORA”**, który był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Program w 2021 roku finansowany był w 100% ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, do których w czasie obowiązywania pandemii

zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem Covid-19. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia świadczona Seniorom polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. W 2021 roku zakwalifikowano do udziału w programie **59 osób**, z czego: 41 osób powyżej 70 roku życia oraz 18 osób poniżej 70 roku życia, na rzecz których wykonano łącznie **261 usług wsparcia**.

„KUJAWSKO – POMORSKA TELEOPIEKA” projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Liderem projektu jest Województwo Kujawsko – Pomorskie, w imieniu którego realizatorem jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, a jednym z 80 Partnerów tego projektu jest Gmina Więcbork, w imieniu której realizatorem jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku. Umowę o partnerstwie podpisano w dniu 22.12.2020 roku. W 2021 roku **16 osób** skorzystało z usług teleopieki – opasek medycznych.

**** Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PROVITA** uwzględniono wszystkie osoby zamieszkujące na rejonach pracy pielęgniarek środowiskowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku w 2021 roku realizowało *Projekt „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID – 19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko – pomorskiego”*.

Powiat Sępoleński/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku w 2021r. przystąpiło w roli partnera Województwa Kujawsko – Pomorskiego / Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu do realizacji projektu pn. „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID -19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko – pomorskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 9 Solidarne Społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. W ramach projektu wsparciem objęto między innymi domy pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu sępoleńskiego. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania: zakup środków ochrony indywidualnej oraz materiałów i środków do dezynfekcji, finansowanie kosztów dodatków do wynagrodzenia, zakup testów na obecność koronawirusa.

CEL STRATEGICZNY 4

Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

CEL OPERACYJNY 4.1

Wspieranie rodziny i dziecka w prawidłowym funkcjonowaniu

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
4.1.1	Świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo - wychowawczą	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób objętych wsparciem liczba osób u których zaobserwowano lepsze funkcjonowanie	62 rodziny (tj. 262 osoby żyjące w tych rodzinach) 11
4.1.2	Zatrudnienie asystentów do pracy na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba asystentów liczba rodzin objętych asystenturą liczba rodzin, u których widać znacznie lepsze funkcjonowanie liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył pracę na skutek zrealizowania planu pracy	2 29 11 3
4.1.3	Udzielanie pomocy finansowej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba osób objętych wsparciem z systemu: pomocy społecznej świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych odsetek osób, u których udzielone wsparcie wpłynęło na lepsze funkcjonowanie	487 osób w rodzinach (pomoc społeczna) 875 (świadczenia rodzinne) 88 (fundusz alimentacyjny) 1.456 (świadczenie wychowawcze) na etapie realizacji pomocy nie dokonano zaplanowanej we wskaźnikach ewaluacji
4.1.4	Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	działania i efekty wynikające z programu	opisane pod tabelą*

4.1.5	Zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba i rodzaj specjalistów	3 (pedagog, 2 psychologów)
			liczba rodzin objętych wsparciem poszczególnych specjalistów	pedagog – 6 rodzin psycholog – 8 rodzin
			odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne	na etapie realizacji pomocy nie dokonano zaplanowanej we wskaźnikach ewaluacji
		Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku	liczba i rodzaj specjalistów	2 (psycholog, logopeda)
			liczba rodzin objętych wsparciem poszczególnych specjalistów	psycholog – 8 rodzin logopeda – 11 rodzin
			odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne	90%
4.1.6	Tworzenie grup wsparcia/samopomocowych	Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku	liczba grup wsparcia	0
			liczba osób uczestniczących w poszczególnych grupach	0
			odsetek osób, które uznały udział w grupie za pomocny	0
4.1.7	Prowadzenie działań na rzecz dzieci i młodzieży przy świetlicach wiejskich	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury przy współudziale sołtysów, kół gospodyń wiejskich	liczba przedsięwzięć	2
			liczba uczestników	34
4.1.8	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wolnym od nauki	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku	liczba przedsięwzięć	17 (dedykowane dzieciom) 53 (wydarzenia otwarte)
			liczba działań rozwijających zainteresowania młodzieży (np. zajęcia fotograficzne,	13**

			taneczne, modelarskie itp.)	
			liczba dzieci biorących udział w poszczególnych zajęciach	162
			częstotliwość spotkań	X
		Organizacje pozarządowe	liczba przedsięwzięć	1
			liczba działań rozwijających zainteresowania młodzieży (np. zajęcia fotograficzne, taneczne, modelarskie itp.)	1
			liczba dzieci biorących udział w poszczególnych zajęciach	70
			częstotliwość spotkań	1

* MGOPS w Więcborku na dzień 31.12.2021 r. zatrudniał **2 asystentów rodziny (dalej: AR)** w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniony od stopnia trudności wykonywanych zadań, **jednak nie może przekroczyć 15**. AR prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Porusza się po terenie gminy własnym środkiem transportu. Dobór rodzin do pracy z poszczególnym asystentem został tak przeprowadzony, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć czasookres dojazdu do poszczególnych środowisk.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość ubiegania się o dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z niej wynikających. Gmina Więcbork przystąpiła do realizacji „**Programu asystent rodziny na rok 2021**” i na realizację zadania otrzymano środki finansowe w łącznej wysokości **4 000 zł**.

W 2021r. wsparciem AR zostało objętych **29 rodzin**, w których wychowywało się **56 dzieci**, z czego w przypadku:

- **10 rodzin** było zobowiązanie do współpracy z AR na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego w Tucholi (*AR ma obowiązek przedstawiania w Sądzie sprawozdań z podjętych działań*),
- **8 rodzin** ustalała forma wsparcia w postaci AR (w 2 przypadkach zmiana miejsca zamieszkania, w 3 przypadkach nastąpiła realizacja planu pracy, w 2 przypadkach nastąpiło zaprzestanie współpracy, a w 1 rodzinie dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, nie chciały powrócić do domu rodzinnego),
- **11 rodzin** co stanowi **37,93% ogółu rodzin** objętych wsparciem AR można zauważyć poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności

gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),

- **9 dzieci** w okresie wakacji letnich zapewniono uczestnictwo w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku (w tym celu wykupiono usługi transportowe),
- **4 rodzin** pracowano pod kątem powrotu dzieci do rodziny biologicznej, w takich sytuacjach plan pracy asystenta rodziny jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W trzech rodzinach zakończono współpracę – 1 rodzina realizacja planu pracy, jedna rodzina zaprzestanie współpracy, jedna rodzina wyprowadziła się poza teren gminy Więcbork.

Na pracę AR z rodziną składa się ocena sytuacji rodziny (diagnoza), planowanie (w oparciu o **indywidualny plan pracy z rodziną**) i realizacja zaplanowanych z rodziną zadań. AR dokonując diagnozy podejmuje współpracę z pedagogami, wychowawcami, kuratorami, pracownikami poradni pedagogicznej jak i również z pracownikami socjalnymi. **Efektom realizacji planu powinna być integracja rodziny, wzmocnienie więzi uczuciowych między jej członkami, zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym jak również odbudowanie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.**

Należy tutaj jednoznacznie stwierdzić, iż AR nie przejmuje działań za rodzinę, wspiera ją w podjętych działaniach pokazując jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzony cel.

Rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi dodatkowo otrzymały wsparcie pedagoga (6 rodzin) i psychologa (8 rodzin).

Asystenci rodziny przez cały czas podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności pracy. W 2021 r. jeden asystent brał udział w szkoleniu: „Pierwszy kontakt”; „Bici biją? Czy możliwe jest przerwanie międzypokoleniowego przekazywania zachowań przemocowych? dwóch asystentów brało udział w szkoleniach: „Tablet, Internet, telefon... czy uzależnienia behawioralne naprawdę są mniej poważne i łatwiejsze do leczenia niż uzależnienia od alkoholu, czy narkotyków?”, „Między wsparciem rodziny a ochroną dzieci przed krzywdzeniem”, „Praca z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci przebywających w pieczy zastępczej”. Nieodzownym wsparciem w wykonywaniu codziennych obowiązków był audyt psychologiczny na rzecz asystentów rodziny. Pozwolił im spojrzeć w głąb samych siebie, poznać swoje mocne strony jak i udoskonalić „warsztat” pracy.

W 2021 r. szóstka dzieci została umieszczona w rodzinie zastępczej spokrewnionej, dwójka dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, trójka dzieci w Domu dla Dzieci w Więcborku oraz jedno dziecko w Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczo Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży w Zbrosławicach.

Gmina Więcbork zobowiązana była do partycypowania w kosztach związanych z pobytem 38 dzieci w szeroko rozumianej pieczy zastępczej (tj. 9 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 6 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, 16 dzieci w rodzinie zastępczej

spokrewnionej, 6 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej oraz 1 dziecko w zakładzie opiekuńczo - psychiatrycznym).

** Na terenie **MGOK w Więcborku** w 2021 roku funkcjonowały: trzy grupy teatralne „Pinezka”, „Pacynka”, „Szpilka” w zajęciach udział bierze 26 dzieci, koło recytatorskie (5 dzieci), sekcja wokalna (10 dzieci), sekcja instrumentalna – nauka gry na pianinie (8 dzieci), WDK Sypniewo (14 dzieci), sekcja plastyczna (25 dzieci), Akademia Skrzata (15 dzieci), Więcborskie Mazuretki (14 dzieci), Więcborska Orkiestra Dęta (18 osób), formacja taneczna (7 dzieci), Młodzieżowy Klub Filmowy – WDK Sypniewo (20 dzieci).

CEL OPERACYJNY 4.2

Tworzenie warunków dla rozwoju i zaspakajania potrzeb dzieci i młodzieży pozbawionej opieki rodzicielskiej

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
4.2.1	Intensyfikacja pracy z rodziną naturalną w celu powrotu dziecka z pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba rodzin naturalnych z którymi podjęto pracę liczba dzieci, które powróciły do środowiska	4 (w tym 2 kontynuacja z lat poprzednich) 0
4.2.2	Organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych	Starostwo Powiatowe w Sępólnie Kr. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	liczba placówek liczba miejsc w placówkach liczba dzieci w placówkach liczba dzieci, które powróciły do środowiska rodzinnego	5 63 77 w tym 12* (z gminy Więcbork) 0
4.2.3	Organizowanie opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	liczba kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze liczba rodzin zastępczych liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ogółem w tym: z terenu gminy Więcbork	5 66 w tym 26* z terenu gminy Więcbork 97 42*

*liczone narastająco

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie informuje, że w 2021 roku zostały podjęte dodatkowe działania na rzecz mieszkańców Gminy Więcbork.

1. Projekt „Rodzina w Centrum 3”

W 2021 roku realizowaliśmy w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu projekt pn. „Rodzina w Centrum 2” w ramach RPO WKP na lata 2014-2020, Działanie 9.3. Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Projekt finansowany był przez Samorząd Województwa w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Głównym liderem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Celem projektu było zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w województwie kujawsko – pomorskim. Głównymi beneficjentami projektu byli: wychowankowie rodzin zastępczych, rodziny zastępcze, rodziny naturalne, usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej. Działania podjęte w ramach projektu to przede wszystkim wsparcie specjalistyczne w zakresie: psycholog, pedagog, Terapia rodzinna, warsztaty (jednodniowe) dla rodzin zastępczych i rodzin naturalnych, zajęcia animacyjne dla dzieci, grupy wsparcia, superwizje rodzin zastępczych, warsztaty „Moje emocje” dla dzieci przebywających w pieczy oraz rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi, warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym socjoterapeutyczne, warsztaty (jednodniowe) dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz zajęcia profilaktyczno – wychowawcze. Udział w projekcie był dobrowolny i bezpłatny. Rekrutacja prowadzona była w sposób ciągły do zakończenia działań w projekcie.

2. W związku z upływającym okresem obowiązywania „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego na lata 2014-2021” w 2021r. został opracowany nowy dokument „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego na lata 2022-2030”. Strategia została przyjęta uchwałą nr XLII/188/2021 Rady Powiatu w Sępólnie Kr. z dnia 17.grudnia 2021r. Konsultacje społeczne trwały od dnia 08.11.2021r. do 22.11.2021r. i dotyczyły treści zawartych w strategii. Zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych zostało umieszczone na stronach internetowych PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku i Starostwa Powiatowego w Sępólnie Kr. oraz zostało wysłane do jednostek organizacyjnych, instytucji, podmiotów, organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Sępoleńskiego. Ponadto zorganizowane zostało w dniu 22 listopada 2021 r. spotkanie w Sępólnie Kr., na które zostali zaproszeni przedstawiciele jednostek organizacyjnych, instytucji, podmiotów, organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Powiatu Sępoleńskiego. W powyższym spotkaniu udział wzięło 21 osób, na którym omówione zostały m. in. założenia projektu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego na lata 2022 – 2030”.

CEL STRATEGICZNY 5

Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością

CEL OPERACYJNY 5.1

Aktywizacja osób z niepełnosprawnością

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
5.1.1	Wspieranie programów/ zadań aktywizacji zawodowej	<p>Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku</p>	<p>liczba programów/ zadań</p> <p>liczba uczestników programów / zadań</p> <p>liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po ukończeniu programu</p> <p>liczba programów/ zadań</p> <p>liczba uczestników programów / zadań</p> <p>liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po ukończeniu programu</p> <p>liczba programów/ zadań</p> <p>liczba uczestników programów / zadań</p> <p>liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po ukończeniu programu</p> <p>liczba miejsc</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>8</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>50</p> <p>Brak danych</p>
5.1.2	Wspieranie programów/ zadań aktywizacji społecznej	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku</p> <p>Klub Samopomocy „Domek”</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>	<p>liczba uczestników</p> <p>liczba osób oczekujących na przyjęcie</p> <p>odsetek rodzin, które uznają pobyt członka w ŚDS w Więcborku za pomocny</p> <p>liczba osób usamodzielnionych*</p> <p>liczba miejsc</p> <p>liczba uczestników</p> <p>liczba osób oczekujących na przyjęcie</p> <p>liczba przedsięwzięć</p> <p>liczba uczestników przedsięwzięć</p>	<p>40</p> <p>43 (narastająco)</p> <p>0</p> <p>100%</p> <p>0*</p> <p>20</p> <p>21 (narastająco)</p> <p>0</p> <p>4**</p> <p>353</p>

		uzyskane efekty z podjętych przedsięwzięć	opisano pod tabelą**
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	liczba przedsięwzięć uczestników przedsięwzięć	11 518
		uzyskane efekty z podjętych przedsięwzięć	Wsparcie udzielone osobom z niepełnosprawnością przyczyniło się do poprawy aktywizacji społecznej tych osób

* 7 osób prowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe, przy wsparciu terapeutów załatwiali sprawy urzędowe, bankowe itp. W wyniku stałej edukacji, terapii i treningów nastąpił wzrost kompetencji życiowych u 11 osób.

** **Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Wiechorku** na rzecz osób z niepełnosprawnością zrealizowało trzy projekty pn. „**Nordic walking po Krajinie 2021**”, „**Smaki i uroki Krajinny**”, **Klub „Senior+”** (wykazany także w celu operacyjnym 3.1, gdyż odbiorcami były osoby 60+) wzięło w nim udział 53 uczestników.

Uzyskane efekty:

- zwiększenie kompetencji społecznych,
- przeciwdziałanie monotonii dnia codziennego,
- kształtowanie właściwych postaw wobec starszych osób z niepełnosprawnością,
- propagowanie równouprawnienia starszych osób z niepełnosprawnością.

Stowarzyszenie Kierunek Wiechork zorganizowało jedno przedsięwzięcie, w którym udział wzięło 300 osób.

CEL OPERACYJNY 5.2

Tworzenie przyjaznego środowiska dla osób z niepełnosprawnością

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
5.2.1	Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	Gmina Wiechork wraz z jednostkami organizacyjnymi	liczba zlikwidowanych barier	2 (CAL – wykonano podjazd dla osób z niepełnosprawnością, MGOK- demontowane fotele na Sali widowiskowej z możliwością wjazdu wózka inwalidzkiego)
			liczba utworzonych miejsc parkingowych dla	0

			osób niepełnosprawnych	
5.2.2	Wspieranie powstania klas integracyjnych w szkołach gminnych	Gmina Więcbork szkoły z terenu gminy Więcbork	liczba szkół z oddziałami integracyjnymi liczba oddziałów liczba dzieci z niepełnosprawnością uczęszczających do klas integracyjnych liczba rodziców, którzy uznają powstanie klas integracyjnych za zasadne	1 2 2020/2021 – 18 2021/2022- 21 są to dzieci, które posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego x
5.2.3	Podjęcie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowanie i realizacja programów zdrowotnych	Placówki ochrony zdrowia	liczba programów liczba osób korzystających z programów	2* 315
5.2.4	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	liczba złożonych wniosków liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	6 5
5.2.5	Wspieranie otoczenia osób z niepełnosprawnością	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku Organizacje pozarządowe	liczba przedsięwzięć liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia liczba przedsięwzięć liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia liczba przedsięwzięć liczba osób biorących udział w	0 0 0 7 689 Brak danych 4 430

			przedsięwzięciach	
			odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	100%
5.2.6	Tworzenie grup wsparcia/samopomocy dla rodziców wychowujących dzieci z niepełnosprawnością	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba utworzonych grup	0
			liczba uczestników grup	0
			odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	0
		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	liczba utworzonych grup	1
			liczba uczestników grup	6
			odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	100%

* **NZOZ PROVITA w Więcborku** na rzecz mieszkańców naszej gminy realizował 2 programy, w których udział wzięło 315 osób. Na terenie **NOVUM-MED. Sp. z o.o. w Więcborku** na rzecz osób z niepełnosprawnością zostało przeprowadzonych 4.240 zabiegów fizjoterapeutycznych, 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności skorzystały z porady w Poradni Rehabilitacyjnej.

** **Stowarzyszenie Przyjaciół Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Suchorączku** zorganizowało trzy przedsięwzięcia, których celem było wspieranie otoczenia osób z niepełnosprawnością, wzięło w nich udział 130 osób.

Stowarzyszenie Kierunek Więcbork zorganizowało jedno przedsięwzięcie, w którym udział wzięło 300 osób.

Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku nie zorganizowało żadnego bezpośredniego wsparcia dla otoczenia osób z niepełnosprawnością, nadmieniam się, iż działania projektowe opisane w celu operacyjnym 5.1 docelowo oddziaływały również na otoczenie osób z niepełnosprawnością.

CEL STRATEGICZNY 6

Aktywizacja podmiotów lokalnych działających w obszarze pomocy społecznej i budowa kapitału społecznego

CEL OPERACYJNY 6.1

Zwiększenie udziału i roli sektora niepublicznego oraz aktywności mieszkańców w realizacji zadań społecznych

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
6.1.1	Wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rzecz rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym	Urząd Miejski w Więcborku	liczba udzielonych dotacji kwota udzielonych dotacji liczba organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które uzyskały wsparcie finansowe lub pozafinansowe	22 271.300,00 16
6.1.2	Stworzenie mechanizmów wzajemnego wspierania się samorządu i obywateli w podejmowaniu decyzji w obrębie polityki społecznej	Urząd Miejski w Więcborku Organizacje pozarządowe	liczba przyjętych rozwiązań organizacyjnych	10 (formy współpracy pozafinansowej, określone w Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi)
6.1.3	Wzmocnienie oraz rozwój dialogu i komunikacji społecznej z partnerami pozarządowymi, podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz mieszkańcami	Gmina Więcbork wraz z jednostkami organizacyjnymi	Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym	3
6.1.4	1. Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla organizacji pozarządowych termin realizacji do 31 marca 2014 roku 2. systematyczne udzielanie wsparcia	Gmina Więcbork Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	 liczba udzielonych konsultacji	Kujawsko Pomorski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej-udzielał wsparcia w 2018 roku 0

CEL OPERACYJNY 6.2
Rozwój współpracy z sektorem obywatelskim

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
6.2.1	Zintensyfikowanie współpracy z partnerami pozarządowymi wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (powierzanie i wspieranie oraz koordynacja wspólnych działań)	Gmina Więcbork, Jednostki organizacyjne	liczba działających na terenie gminy organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	30
			odsetek zadań publicznych przekazanych do realizacji	0,40%
			liczba wspólnie realizowanych działań	21*
			liczba podpisanych umów partnerskich	2
			liczba zawiązanych koalicji na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć	7
6.2.2	Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Gmina Więcbork	liczba wolontariuszy współpracujących z NGO (umowy partnerskie)	0
			liczba nowo powstałych organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	1

* **Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku w 2021 roku koordynował 12 wspólnych działań** tj. Finał Wielkiej Orkiestry świątecznej Pomocy, życzenia na Dzień Kobiet w przestrzeni miejskiej- słodki upominek dla Pań przygotowany przez MGOK roznoszony przez harcerzy, Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja- koncert w wykonaniu sekcji wokalne i instrumentalnej MGOK, Więcborskiej Orkiestry Dętej, Szczepu Więcborskich Drużyn Harcerskich, grupy Więcborskie Mażoretki, Dzień Dziecka – wizyta żywych maskotek w każdym przedszkolu i szkole gminy Więcbork, Integracyjny Dzień Rodziny w WDK w Sypniewie, Macramowe Love- warsztaty z plecenia sznurka w WDK w Sypniewie, kurs instrumentów dętych blaszanych, Mistrzowski Kurs Wokalny, Wystawa – Polskie Symbole Narodowe + warsztaty plastyczne, spotkanie motywacyjne „Znajdź pomysł na siebie”, świątecznie – zimowe warsztaty dla uczniów szkół i przedszkoli, rozświetlenie choinki przy WDK w Sypniewie oraz **udzielał wsparcia podczas organizacji 8 przedsięwzięć** tj.: Dzień Sołtysa- występ sekcji wokalne, sekcji recytatorskiej, grupy teatralnej i Więcborskiej Orkiestry Dętej, Leśny Festyn w Lasku Miejskim – pomoc w organizacji, Festiwal Osób Niepełnosprawnych – obsługa akustyczna, Retronova- wystawa malarstwa i fotografii, Wieczór Seniora – współorganizacja, 75-lecie Koła Pszczelarzy- pomoc w organizacji, Wieczór uwielbienia z zespołem Effatha- obsługa techniczna, Jarmark Mikołajkowy- współorganizacja.

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku realizowała wspólnie jedno działanie.

CEL OPERACYJNY 6.3
Profesjonalizacja działań służb społecznych

Nr Działania	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Realizacja 2021r.
6.3.1	Wzmocnienie i rozwijanie umiejętności pracowników MGOPS w Więcborku działających na rzecz pełniejszej integracji społecznej klientów pomocy społecznej poprzez systematyczne ich doszktałanie	Gmina Więcbork Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	liczba szkoleń	68
			liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniu	28
			liczba szkoleń ocenionych pozytywnie	nie dokonano zaplanowanej we wskaźnikach ewaluacji
			liczba pracowników, którzy podnieśli kwalifikacje kierunkowe (np. studia, specjalizacje)	2
6.3.2	Badanie poziomu satysfakcji odbiorcy zadań społecznych	Gmina Więcbork Podmioty realizujące zadania z zakresu polityki społecznej	liczba przeprowadzonych badań	1
			liczba wniosków z badań wdrożonych do realizacji	7
6.3.3	Upowszechnianie informacji o aktualnej ofercie i formach świadczeń pomocowych	Gmina Więcbork	nakład materiałów informacyjnych	0
			liczba informacji na stronie www	0
		Organizacje pozarządowe	nakład materiałów informacyjnych	640
			liczba informacji na stronie www	12*
		Jednostki realizujące zadania z zakresu polityki społecznej	nakład materiałów informacyjnych	1.004
liczba informacji na stronie www	83			

* dotyczy działań realizowanych przez **Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku** w Klubie Seniora.

Monitoring strategii jest stałym procesem obserwacji, która ma na celu zapewnienie informacji na temat skuteczności podejmowanych działań. Z powyższych analiz wynika, że na terenie gminy Więcbork podjęto szereg inicjatyw, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Rezultaty:

- wzmocnienie więzi w środowisku lokalnym
- wzrost aktywności środowiska seniorów
- rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty wsparcia na rzecz osób starszych
- zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia dla rodzin dotkniętych przemocą
- rozszerzenie oferty wsparcia na rzecz rodzin dotkniętych przemocą poprzez realizację zadania w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”
- zapewnienie różnorodności ofert pomocowych dla osób bezrobotnych
- zwiększenie form wsparcia dla osób uzależnionych
- zapewnienie specjalistycznego wsparcia (pedagog, psycholog, lekarz psychiatra) dla rodzin dysfunkcyjnych
- wzrost aktywności społecznej
- zwiększenie aktywności działań organizacji pozarządowych
- zapewnienie wsparcia (asystent rodziny) dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Więcbork, czerwiec 2022 r.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Więcborku

mgr Tomasz Siekierka